

Bloomberg: USA opustí Evropu. Ale kdy a jak?

 lipovylisť.cz/wordpress/bloomberg-usa-opusti-evropu-ale-kdy-a-jak

David Z Moravy

10. září 2024

Bez ohledu na to, kdo vyhraje Bílý dům, by Evropané měli vědět, že Washington připravuje scénáře odchodu. Jsou ošklivé.

Smutným trendem ve světovém dění a pro mě osobně je rostoucí trhlina v Atlantiku. Nemluvím o geologickém zlomu pod mořem (který se ročně rozšiřuje o více než palec), ale o geopolitickém zlomu mezi Spojenými státy a Evropou. Jako občan Spojených států a Německa jsem po celý život považoval transatlantické spojení za samozřejmost. Ale zeslábne, pokud nepraskne.

Tyto dvě tektonické desky geopolitiky se již dlouhou dobu pohybují opačnými směry. Několik evropských členů NATO po desetiletí šetřilo na výdajích na obranu, využívalo americké vojenské síly a nejprve frustrovalo a poté rozzlobilo americké daňové poplatníky a politiky. I když někteří nyní utrácejí více za své armády, změna může být příliš malá, příliš pozdě.

Mezitím se Washington vzdaluje strategickému a instinktivnímu transatlanticismu z dob studené války. Prezidenti od dob Baracka Obamy se pokoušeli, a zatím se jim to nepodařilo, „přesunout“ z Evropy a Středního východu do Indo-Pacifiku, kde vidí důležitější a nebezpečnější zlomové linie a cítí otřesy po celé Číně.

Pryč je krátký unipolární okamžik, kdy byla Amerika hypervelmocí a mohla si nárokovat, že je policistou všech oblastí světa. V dnešním kontextu permanentních rozpočtových krizí (s další na cestě) a stále drtivějšího dluhu bude muset Washington činit rozhodnutí.

Budou se lišit v závislosti na příštím prezidentovi. Ve svém prvním funkčním období Donald Trump, který rád znevažuje spojence Ameriky a tropí si legraci z jejích odpůrců, pohrozil stažením

amerických jednotek z Německa a úplným vystoupením z NATO. Ve druhém funkčním období by to mohl udělat nebo jednoduše, jak navrhuje jeden z blízkých think-tanků, prohlásit alianci za „spící“.

Naproti tomu Kamala Harris by znovu potvrdila tradiční americké závazky, stejně jako to udělal její kulhavý kachní šéf. Na rozdíl od Joea Bidena ale patří ke generaci, která transatlantické spojení cítí více ve své hlavě než ve svých útrokách. Navíc je Harris obklopen poradci a think-tanky – nechvalně proslulou washingtonskou „bublinou“ – které se distancovaly od poválečného kréda hegemonického internacionalismu. Dnes je na výběr mezi hrubým izolacionismem MAGA nebo jemnější zkratkou zvanou „zdrženlivost“.

Abych si to všechno promyslel, mluvil jsem s Emmou Ashfordovou, stratéškou týmu „anti-groupthink ninjů“ (jejich termín) ve Stimsonově centru ve Washingtonu. Studovala americké scénáře snižování stavů a jejich dopad na Evropu. Některé z nich jsou prostě znepokojivé, jiné děsivé.

Scénáře se liší dvěma způsoby. Za prvé, je americká kontrakce náhlá a rychlá nebo postupná a pomalá? Zadruhé, je to úmyslné nebo neúmyslné – to znamená, že se to děje na základě volby nebo je to vynuceno kvůli nějaké nouzi? (Předpokládá se, že hrozba pro Evropu je stejná: agresivní a iredentistické Rusko.)

Trumpův odchod by byl úmyslný, diskreční a rychlý. Místo toho by Harrisová rétoricky znovu potvrdila svůj závazek vůči Evropě. Ale stejně jako Trump může být stále nucena opustit kontinent kvůli nepředvídatelným okolnostem.

To by se mohlo stát rychle: pokud by například Čína napadla Tchajwan, v Asii by vypukla velká válka a USA by musely přes noc přesunout vojáky, zbraně, munici, lodě, letadla a vše ostatní do Pacifiku. Nebo pomalu: USA by mohly zažít finanční krizi, která by

Washington donutila šetřit na svých vojácích v zahraničí; protože Asie zůstává prioritou, škrty zasáhnou Evropu a postupně „vyprázdní“ NATO.

Záměrné a rychlé stažení vojsk ze strany Trumpa by bylo pro Evropu hrozná. Vzhledem k tomu, že podrobnosti by závisely na prezidentovi, severní a východní země, jako je Polsko, které se cítí nejvíce ohroženy Ruskem a již

utrácí spoustu peněz na své armády, by se mu snažily sladce namluvit bilaterální bezpečnostní dohody (Ashford si představuje nabídky zaplatit, řekněme, "Fort Trump" v Polsku).

Toto vyjednávání, které provádějí někteří, ale ne jiní, ohrozí zbytky NATO a Evropské unie. Tyto kontinentální instituce, již tak roztráštěné, by se rozpadly na mozaiku minialiancí a středně velkých armád, z nichž každá by byla svým způsobem slabá a nekoordinovaná s ostatními. V Kremlu budou praskat lahve šampaňského.

Sranda by nebyla ani pomalá devastace transatlantické aliance způsobená americkou finanční krizí (nebo něčím podobným). Evropané by pokračovali v blábolení (jak blábolili od 50. let) o „evropské armádě“ a pořádali by další summity o jejich „společné bezpečnostní a obranné politice“, která již existuje na papíře. Ale nic z toho nebude, protože krize je příliš pomalá a každá země vnímá jiné hrozby. Portugalsko na jihozápadě se Kremlu tolik nebojí, zatímco Estonsko na severovýchodě se máloco bojí víc než Moskvy.

Velké země jako Německo by nebyly ochotny obětovat své přebujelé sociální systémy pro vojenskou připravenost. Francouzi (a Britové mimo EU) budou mluvit tvrdě, ale nebudou rozšiřovat své vlastní (a

malé) jaderné deštníky nad svými evropskými spojenci. Kreml si tuto show užije a počká si na čas, podobně jako Napoleon kdysi sledoval kolaps Svaté říše římské, než ji rozpustil.

Nezamýšlený, ale náhlý zlom, jako je válka mezi USA a Čínou v Asii, by byl jiný. Pro svět by byl takový obrat událostí katastrofální, zejména vzhledem k tomu, že Čína, Rusko, Severní Korea a Írán stále více jednají jako „osa“ a mohou koordinovat své akce. Protože by ale nemělo smysl s americkým prezidentem smlouvat, Evropané by okamžitě pochopili, že mohou plavat spolu nebo se potopit odděleně.

Vynucený a náhlý obrat Ameriky by se tak mohl stát evropským opožděným *Zeitenwende* neboli „bodem obratu“. S odchodem Američanů do Asie by Evropané museli převzít iniciativu v Bruselu, v EU a v sídle NATO. Sdíleli by zpravodajské informace, zbraňové systémy a dokonce i velení a řízení, to vše by chránili svůj společný kontinent. Evropa by byla, jak říká klišé, „ukována v krizi“.

To vše vyvolává otázku, proč si Evropané nezvolí méně apokalyptický scénář a nepustí se do práce, aniž by nejprve nechali svět shořet do základů. (Pokud máte dobrou odpověď, zasloužíte si Cenu Karla Velikého.) Minimálně by starý svět měl konečně pochopit, o čem Američané mluví za Atlantikem, kde otázka rozchodu není, zda k němu dojde, ale zda kdy a jak.

Autorství:

Autorské dílo / překlad

Použité zdroje:

Bloomberg

Continue Reading

Previous Brazílie začíná bouřit „všichni na Majdan“?

